

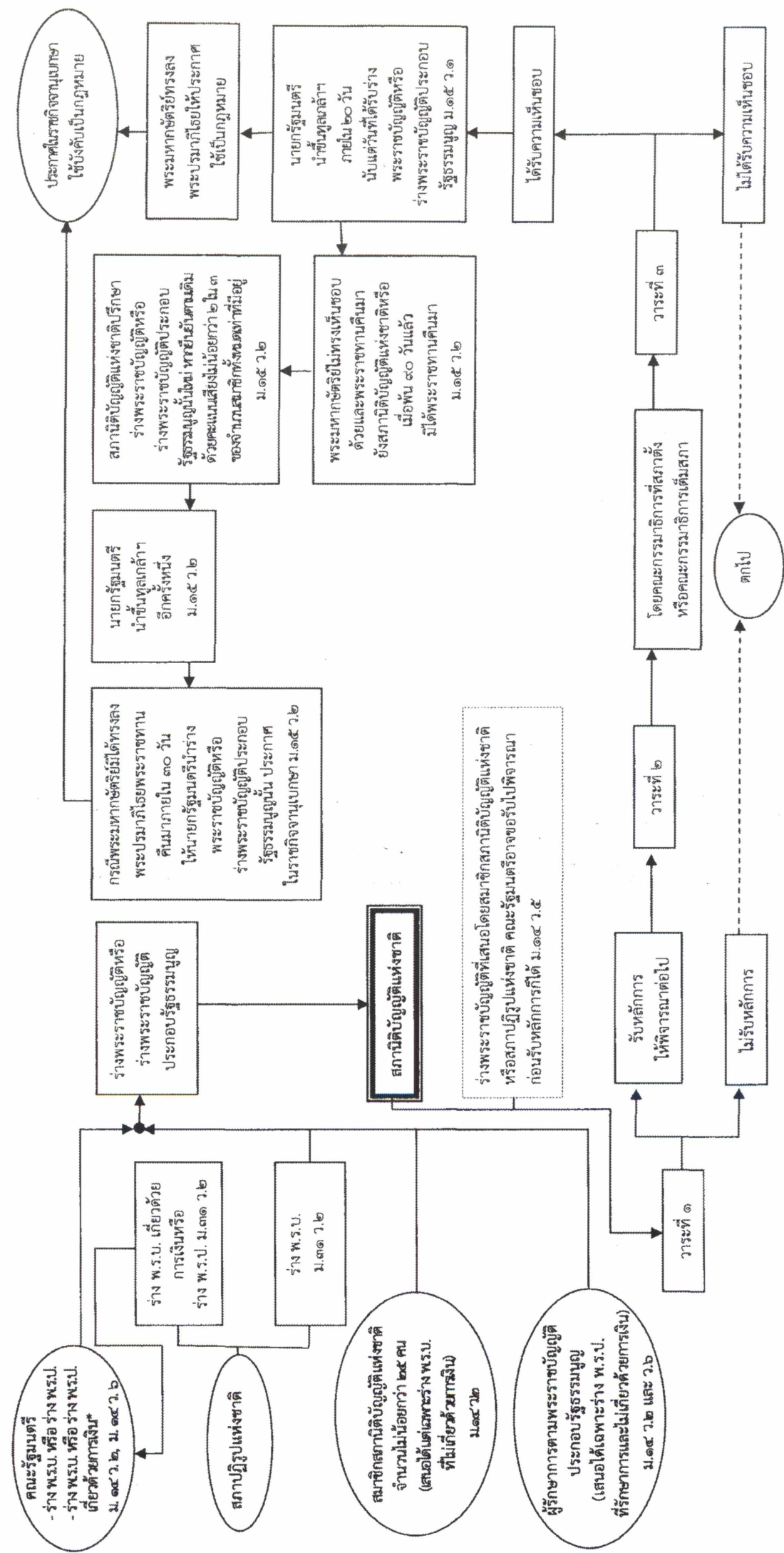
**รายงาน
ของ**

**คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาคดีคุ้มครองพ.ศ. ....**

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

**สำนักกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

กระบวนการตราพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

*หมายเหตุ: ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับวงการเงิน หมายความว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อนหรือ
วางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออกร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน
การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผู้พันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา (ม.๑๔๖.๖, ๗)

จัดทำโดย - กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์
พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีคุ้มครองผู้เสียหาย พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๓) ๐๐๑๙/ (ร ๑๙)

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีคุ้มครองผู้เสียหาย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีคุ้มครองผู้เสียหาย พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเรือเอก กฤษณา เจริญพานิช
๒. นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์
๓. นายกิตติ วัฒนินท์
๔. นายฉัตรชัย ปิยะสมบัติกุล
๕. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร
๖. นายปัญญา กางกรณ์
๗. พันตำรวจเอก ปัญญา ปินสุข
๘. พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ
๙. พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์
๑๐. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง
๑๑. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑๒. นายวรรณชัย บุญบำรุง
๑๓. นายวันชัย รุจนวงศ์
๑๔. นายวัลลภ นาคบัว
๑๕. นายวิเชียร ชูบไธสง
๑๖. นายศิระชัย โชติรัตน์
๑๗. นายสัตยา อรุณธารี
๑๘. นายสิทธิพงศ์ ตัญญาพงศ์ปรัชญ์
๑๙. นางสาววรรณิ์ สิริเวชชะพันธ์
๒๐. นายอริคม อินทุภูติ
๒๑. นางสาวอัจฉรา ฉายากุล

บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ)   มนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

(นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายทวี จันทจิราภา)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ....

สำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๗-๘

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๗

วุฒิ พิมพ์

ธนีสร/กวี ทาน ๑

คกก.ตรวจร่างฯ กมธ ๓ ทาน ๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีคุ้มครอง

พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีคุ้มครอง พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๓๐ วัน ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาปฏิบัติงานออกไปอีก ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลเรือเอก กฤษณา เจริญพานิช	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๑.๕ นายอติคม อินทุภูติ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ นายวรรณชัย บุญบำรุง	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ นายสิทธิพงศ์ ตัญญาพงศ์ปรัชญ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ พลตำรวจเอก พิชรวิาท วงษ์สุวรรณ	เป็นกรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑.๙ นายกิตติ วัฒนินท์	เป็นกรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

๒.๑ นายชาญณรงค์ ปราณจิตรต์	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ประจำสำนักประธานศาลฎีกา
๒.๒ ร้อยตำรวจโท อุทัย อาทิวะช	อัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย
๒.๓ นายอิสมาแอ มัสการ	อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายกวี จันทจิราภา สำนักกรรมการ ๓ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- นายวรกร โอภาสพันธ์

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

๑) นายฐิติ สุเสาร์จ

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

๒) นางดวงใจ ดั่งศรีทอง

นิติกรชำนาญการ

๓) นางสาวสุพรรณษา โพธิ์เจริญ

นิติกร

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานอัยการสูงสุด

๑) นายอโยชัย งดงาม

อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

๒) นางสาวสุพัตรา โยธานันท์

นิติกรชำนาญการ

๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

- นายอรรถการ พูเจริญ

ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๒ คน ดังนี้

๖.๑ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

๖.๒ นายธานี อ่อนละเอียด

๗. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๓/๒</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๔</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑ บททั่วไป</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	มีการแก้ไข
ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร	ขอแปรญัตติ ดังนี้
“มาตรา ๘ ในการสืบไต่สวนพยานก่อนฟ้องคดี การไต่สวนมูลฟ้อง หรือการพิจารณาคดี หากมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจนำพยานมาเบิกความในศาลได้ เมื่อคู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้พยานดังกล่าวเบิกความที่ศาลอื่นหรือสถานที่ทำการของทางราชการหรือสถานที่แห่งอื่นซึ่งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศ โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้ หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา”	
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๒ การเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับฟ้องคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้อง
ในภายหลังขณะระยะเวลาใดระหว่างที่คดีอาญานั้นยังอยู่ระหว่างศาลกำลังพิจารณาของอยู่ในศาลชั้นต้นก็ได้
ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมได้ตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา ก่อนที่ศาลจะมีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดี

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ นอกจากการให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แล้ว ถ้าปรากฏว่า

ในการกระทำความผิดมีการกระทำความทารุณกรรม หน่วงเหนี่ยวกักขัง ทำร้ายร่างกายหรือกดขี่ข่มเหง
โดยขาดมนุษยธรรมอย่างร้ายแรงต่อผู้เสียหาย เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
แก่ผู้เสียหาย แม้ไม่มีคำขอก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นได้ตามที่
เห็นสมควร โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น ความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น ผลประโยชน์
ที่จำเลยได้รับ ฐานะทางการเงินของจำเลย ตลอดจนประวัติการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ของจำเลย
ประกอบด้วย”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๘ ให้คู่ความฝ่ายที่ยื่นคำคู่ความ คำร้อง คำขอ คำแถลง และสรรพเอกสารต่าง ๆ จัดทำสำเนายื่นต่อศาลในจำนวนที่เพียงพอต่อองค์คณะผู้พิพากษาและคู่ความฝ่ายอื่น เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ความในวรรคหนึ่งมิให้รวมเอกสารตามมาตรา ๒๕”

คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒๑ ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าเป็นการหลบหนี ในระหว่างการพิจารณาของศาล ไม่ว่าศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ตาม ให้ โจทก์เจ้าพนักงานผู้จัดการ ตามหมายรายงานผลการติดตามจับกุมจำเลยภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร

..... ฯลฯ.....”

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติตัดออก

ทั้งมาตรา ดังนี้

“มาตรา ๒๑ ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าเป็นการหลบหนี ในระหว่างการพิจารณาของศาล ไม่ว่าศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ตาม ให้โจทก์ รายงานผลการติดตามจับกุมจำเลยภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร

ควรมีผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราะเหตุที่คดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น มีทรัพย์สินไม่พียง ยศพอ ยศพอ ส่วหน้าคดี หรือถอนฟ้อง

ให้ผู้ซึ่งชี้ช่องสนนนำไปสู่การจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยตามวรรคหนึ่ง รวมทั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิได้รับเงินรางวัลตามกฎหมายว่าด้วยคดีนั้น”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

หมวด ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒๔ ในชั้นพิจารณา ถ้าจำเป็นให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษา

โดยไม่สืบไต่สวนพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดหรือคดีที่มีข้อหาความผิดซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตลอดชีวิตหรือโทษสถานหนักกว่านั้น ศาลต้องฟังไต่สวนพยานหลักฐาน โดยเหตุอันควรที่จะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๕

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒๕ ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าจำเป็นให้การปฏิเสธให้โจทก์ส่งรายงานและสำนวนการสอบสวนพร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ตามที่พนักงานสอบสวนจัดส่งมาต่อศาลก่อนวันตรวจพยานหลักฐาน หรือวันสืบไต่สวนพยานในกรณีไม่มีการตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒๖ คู่ความทั้งสองฝ่ายอาจอ้างตนเอง บุคคลหรือหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่ศาลเห็นสมควร และมีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐานและคัดสำเนาพยานหลักฐานที่ได้ไต่สวนพยานหลักฐาน นั้นแล้วของตนเอง หรือของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๓๐ ในการไต่สวนพยานบุคคล ไม่ว่าจะเป็พยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้างหรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้ศาลแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการไต่สวน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล ให้ศาลมีอำนาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม แล้วจึงให้คู่ความถามพยานเพิ่มเติมโดยได้รับอนุญาตจากศาลต่อไป

.....”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๓๒ ในกรณีดังต่อไปนี้ ถ้าศาลเห็นว่าหากรอการพิจารณาหรือสืบไต่สวนพยานไว้จะทำให้พยานหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายหรือยากแก่การนำมาศาลในภายหน้า ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบไต่สวนพยานลับหลังจำเลยได้

(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการพิจารณาและการสืบไต่สวนพยานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้และจำเลยไม่คัดค้าน

(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้

(๓) จำเลยได้มาปรากฏตัวต่อศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไป

(๔) ในระหว่างพิจารณาหรือสืบไต่สวนพยาน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณาเพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลยออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล”

นายธานี อ่อนละเอียต

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๓๒ ในกรณีดังต่อไปนี้ ถ้าศาลเห็นว่าหากรอการพิจารณาหรือสืบพยานไว้จะทำให้พยานหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายหรือยากแก่การนำมาศาลในภายหน้า ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้

(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการพิจารณาและการสืบพยานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้และจำเลยไม่คัดค้าน

(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้

(๓) จำเลยได้มาปรากฏตัวต่อศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไป

(๔) ในระหว่างพิพาทหรือสิ้นพยาน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกสวคทของพิพาทจน
เพราะเหตุขัดขวางการพิพาท หรือจำเลยออกไปสวคทของพิพาทโดยไม่ได้รับอนุญาตสวคทศาล ในคดี
ความผิดเกี่ยวกับคดีค้ามนุษย์ซึ่งจำเลยมีทนายความ ถ้าปรากฏว่าจำเลยคนใดตั้งใจไม่มาศาลหรือหลบหนี
และมีความจำเป็นเพื่อมิให้พยานหลักฐานสูญหายหรือยากแก่การนำสืบในภายหลัง เมื่อศาลเห็นเป็นการ
สมควรก็ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลย แต่ต้องให้โอกาสทนายความของจำเลยที่จะ
ถามค้านและนำสืบหักล้างพยานหลักฐานนั้นได้”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๓ อุตสาหกรรม

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๗

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๓๔ การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือ
คำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีค้ามนุษย์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์ โดยยื่นต่อศาลชั้นต้น
ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง
โดยให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์หรือเมื่อมีควรยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์
ของศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับส่งอุทธรณ์หรือคำร้องเช่นว่านั้นพร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้า
มนุษย์เพื่อพิพาทพิพาทหรือมีคำสั่งโดยเร็ว”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๐

คณะกรรมการการตัดออก

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๐ ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ทศตลชชั้นต้นไม่ได้พิพากษาลงโทษจำคุก และโจทก์ไม่ยื่นอุทธรณ์ ให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คดีนั้นได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่สิ้นสุดระยะเวลาตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง

ถ้ามีทนายยื่นอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้เสียหายอยู่ในฐานะที่เป็นโจทก์ร่วมในคดีนั้น แต่ถ้าไม่มีทนายยื่นอุทธรณ์ ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นเป็นที่สุดเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง”

คณะกรรมการการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๑

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๑ ให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีความมนุษย์พิจารณาคำพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายในห้าวันนับแต่วันรับอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีความมนุษย์ให้เป็นที่สุด”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๒

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๔ ฎีกา

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๓

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๓ การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีความมนุษย์ ให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาไว้พิจารณาทตามมาตรา ๔๖ พร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีความมนุษย์แล้วให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกาดังกล่าวไปยังศาลฎีกา และให้ศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยคำร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็วให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๔

คณะกรรมการมาธิการตัดออก

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๔ ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ทศพลอุทธรณ์แผนกคดีคุ้มครอง
ไม่ได้พิพากษาลงโทษจำเลยและโจทก์ไม่ยื่นฎีกา ผู้เสียหายขอยื่นคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกาตามมาตรา
๔๓ ได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่สิ้นสุดระยะเวลาตามมาตรา ๔๓ และถ้าศาลฎีกาสั่งรับฎีกานั้นไว้
พิจารณาคดีตามมาตรา ๔๖ ให้ถือว่าผู้เสียหายอยู่ในฐานะที่เป็นโจทก์ร่วมในคดีนั้น”

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๕

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๕ คำร้องตามมาตรา ๔๓ ให้พิจารณาและวินิจฉัยโดยองค์คณะผู้พิพากษา
ที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกาและผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรง
ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาอีกอย่างน้อยสามคน

ควรวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ยังค้ำตาม
ความเห็นของฝ่ายที่เห็นควรรับฎีกา”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๖

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๖ ให้ศาลฎีกามีอำนาจรับฎีกาตามมาตรา ๔๓ ไว้พิจารณาได้ เมื่อเห็นว่ามี
ปัญหาตามฎีกานั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย

ปัญหาสำคัญตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ

(๒) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคุ้มครอง
ข้อกฎหมายที่สำคัญขัดกันหรือขัดกับแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกา

(๓) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคุ้มครอง
ข้อกฎหมายที่สำคัญซึ่งยังไม่มีแนวคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกามาก่อน

(๔) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคุ้มครอง
คำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดของศาลอื่น

(๕) เพื่อเป็นกรณีพัฒนาคดีความกฎหมาย

(๖) เมื่อจำเลยต้องคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคุ้มครอง
ส่วนมีเหตุอันควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย

(๗) เมื่ออัยการสูงสุดส่งมอบข้อรับร้องในคำฟ้องฎีกาของพนักงานอัยการ

(๘) ปัญหาสำคัญอื่นตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาไว้พิจารณาให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์
แผนกคดีค้ามนุษย์เป็นที่สุดท้ายตั้งแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๗

ไม่มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๗ หลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในคดีร้องขอ พิจารณาขอรับสิทธิ พิจารณาขอรับ
ระยะเวลาในคดีขอรับสิทธิตามมาตรา ๔๓ พิจารณาขอรับสิทธิ พิจารณาขอรับ และ
พิจารณาพิพากษาคดีให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๘

มีการแก้ไข

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๙

ไม่มีการแก้ไข

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ....
เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

๘.๑ การกำหนดว่า “ให้โจทก์ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมสำเนาต่อศาล”ตามร่างมาตรา ๒๕
อาจเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เนื่องจากสำนวนการสอบสวนและเอกสารในคดีค้ามนุษย์
ส่วนใหญ่จะมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวนมาก ทำให้มีเอกสารในคดีจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณ
ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ด้วยเหตุนี้เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ รัฐควรจัดเตรียมอัตรากำลัง
บุคลากรเพิ่มเติม และสนับสนุนด้านงบประมาณแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอ

๘.๒ การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมายตามร่างมาตรา ๒๘
วรรคสอง ต้องเป็นการมอบหมายเพื่อช่วยเหลือศาลในการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน ไม่ใช่การ
สืบพยาน การนั่งพิจารณา และการพิพากษาคดี

๘.๓ บทบัญญัติมาตรา ๓๘ กำหนดให้จำเลยที่จะยื่นอุทธรณ์ต้องแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาล
ในขณะที่ยื่นอุทธรณ์นั้น กรณีหากจำเลยไม่สามารถมาแสดงตนขณะยื่นอุทธรณ์ได้ ด้วยเหตุเจ็บป่วยหรือเดินทางไป
ต่างประเทศ สามารถยื่นคำร้องต่อศาลขอขยายระยะเวลาแสดงตนต่อศาลได้

๘.๔ ในหมวด ๓ และหมวด ๔ เรื่องอุทธรณ์และฎีกานั้นใช้เฉพาะคดีการกระทำความผิด
ตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

(๑๒)

๙. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรวมทั้ง
ข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายอฉิม อินทุฤดี)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์

เหตุผล

โดยที่การค้ามนุษย์เป็นปัญหาที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน เป็นอันตรายต่อเสถียรภาพ ความมั่นคงทางสังคม และการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศ หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน นอกจากจะส่งผลต่อเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคงของรัฐแล้ว ยังส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางทั้งในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศอีกด้วย ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและคืบความที่เกี่ยวข้องทั้งหลายได้รับการพิจารณา พิพากษาอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์

พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน

ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีค้ามนุษย์” หมายความว่า คดีที่โจทก์ฟ้องขอให้สั่งโทษจำคุกในคดีที่มีข้อหา
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่มีโทษจำคุกหรือประหารชีวิต
มิชอบตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ไม่ว่าจะมิชอบข้อหาความผิดอื่น
รวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม

ความในวรรคหนึ่งมิให้รวมถึง

(๑) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมาย
ว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชน
และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ค.ช.ศ.” หมายถึง หมวดคดีความว่า คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการศาลยุติธรรม

“คณะกรรมการ” หมายถึง หมวดคดีความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๓/๑ ให้นำความในมาตรา ๗ ไปใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีความในศาลทหารด้วย โดย

(๑) การดำเนินการเกี่ยวกับคำสั่งใหม่ทดแทนและค่าเสียหายเพื่อการลงโทษตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๒) การจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่นายความที่ศาลทหารตั้งให้แก่จำเลยตามมาตรา ๒๓ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๓) การจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นแก่บุคคลตามมาตรา ๓๑ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๔) การอุทธรณ์และฎีกาในศาลทหารให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๕) ให้คำว่า “พนักงานอัยการ” หมายความว่า รวมถึงอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓/๒ ห้ามมิให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และศาลล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายรับคดีที่มีข้อหาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๔ คดีความที่มีข้อหาความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อกันรวมอยู่ด้วยและมีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาคดีอื่นไว้เป็นกรณีเฉพาะสำหรับข้อหาความผิดอื่นนั้น ให้นำกระบวนพิจารณาคดีตามกฎหมายดังกล่าวใช้บังคับกับข้อหาความผิดอื่นนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดเป็นคดีคำมนุษย์หรือไม่ ให้ประธานศาลอุทธรณ์เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกระบวนการพิจารณาใด ๆ ที่ได้กระทำไปก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยนั้น

การขอให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยปัญหาตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำอย่างซ้ำในวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันสืบพยานในกรณีไม่มีการตรวจพยานหลักฐาน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ห้ามมิให้มีการขอให้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวอีก และเมื่อได้รับคำขอจากศาลชั้นต้นแล้ว ให้ประธานศาลอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยและแจ้งผลไปยังศาลชั้นต้นโดยเร็ว

เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว การดำเนินการใด ๆ ระหว่างศาลชั้นต้นกับศาลอุทธรณ์ตามมาตรา นี้ จะดำเนินการโดยทางโทรสารหรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดก็ได้

มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ วิธีพิจารณาคดีคำมนุษย์ให้ใช้ระบบไต่สวนและเป็นไปโดยรวดเร็ว

ตมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้และข้อบังคับของสภะรชนศาลฎีกาที่ออกตามตรา ๒ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อบังคับดังกล่าว ให้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้

ในการพิจารณาคดีคำมนุษย์ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้และข้อบังคับของประธานศาลฎีกาตามมาตรา ๖ วรรคสอง ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อบังคับดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

คดีคำมนุษย์ใดมีข้อหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาเสพติดรวมอยู่ด้วยให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ข้อหาความผิดนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ในการสืบพยานก่อนฟ้องคดี การไต่สวนมูลฟ้อง หรือการพิจารณาคดี หากมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจนำพยานมาเบิกความในศาลได้ เมื่อคู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้พยานดังกล่าวเบิกความที่ศาลอื่นหรือสถานที่ทำการของทางราชการหรือสถานที่แห่งอื่นซึ่งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศ โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้ ทั้งนี้ การเบิกความดังกล่าวให้ถือเสมือนว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของศาล

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๙ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำข้อมูลประวัติ ผลกระทบ หรือความเสียหายที่เกิดต่อร่างกายหรือจิตใจ และข้อวิตกกังวลหรือข้อคิดเห็นอย่างอื่นของผู้เสียหาย ตลอดจนพฤติการณ์อื่นใดที่เกี่ยวข้องซึ่งศาลเห็นว่าจะประโยชน์ต่อการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราว หรือการพิจารณาพิพากษาคดี

มาตรา ๑๐ นอกจากที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้พิจารณาถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำ ความผิดว่ามีลักษณะเป็นเครือข่ายหรือเป็นองค์กรอาชญากรรมหรือผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น เป็นผู้มียุทธพลหรือมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดหรือไม่ประกอบด้วย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายและภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่พยานหลักฐานเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๑ ในการสั่งปล่อยชั่วคราว จะต้องกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีและภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นอย่างเพียงพอ และในกรณีที่เป็นคำสั่งของศาล หากมีการสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเจ้าพนักงานหรือบุคคลซึ่งจะต้องรับผิดชอบดำเนินการให้ เป็นไปตามคำสั่งได้ด้วย

มาตรา ๑๒ การเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับฟ้องคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้องในคดีหลังขณะคดีอาญานั้นยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก่อนที่ศาลจะมีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดี

ถึงแม้ไม่มีคำขอให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง หากศาลมีคำพิพากษา
ลงโทษจำเลย ศาลจะสั่งในคำพิพากษาคืออาญาให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามจำนวน
ที่เห็นสมควรก็ได้ คำสั่งดังกล่าวไม่กระทบถึงสิทธิของผู้เสียหายในอันที่จะฟ้องจำเลยเป็นคดีแพ่ง
เพื่อเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ยังขาดอยู่

มาตรา ๑๓ นอกจากการให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แล้ว
ถ้าปรากฏว่าในการกระทำความผิดมีการกระทำทารุณกรรม หน่วงเหนี่ยวกักขัง ทำร้ายร่างกาย
หรือกดขี่ข่มเหงโดยขาดมนุษยธรรมอย่างร้ายแรงต่อผู้เสียหาย เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นได้
ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น ความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น
ผลประโยชน์ที่จำเลยได้รับ ฐานะทางการเงินของจำเลย ตลอดจนประวัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า
มนุษย์ของจำเลยประกอบด้วย

มาตรา ๑๔ คำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหาย
เพื่อการลงโทษ ให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญา และในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดี
ให้ถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษา และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจก
ผู้เสียหายมีหน้าที่สืบทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของส่วเสียหายเพื่อยังบังคับคดีให้เป็นไปตาม
คำพิพากษา โดยควรมช่วยเหลือของพนักงานอัยการ ในการนี้ให้กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายตามกฎหมาย
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เพื่อบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ ตลอดจน
การบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง มิให้ผิดหรือเสียค่าใช้จ่ายที่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวง

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ศาลอาญาสั่งรับคดีค้ามนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นนอกเขตศาลไว้พิจารณา
พิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม หรือได้รับโอนคดีค้ามนุษย์จากศาลอื่นภายใต้บทบัญญัติ
แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ศาลอาญามีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณา
ใด ๆ นอกเขตศาลได้ตามที่เห็นสมควร

การดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ศาลอาญาอาจกำหนดให้ทำการไต่สวนมูลฟ้อง
หรือนั่งพิจารณาและพิพากษาคดีที่ศาลชั้นต้นอื่นโดยใช้เจ้าหน้าที่ธุรการของศาลนั้นหรือ
ของศาลอาญาเองทำหน้าที่ช่วยเหลือในกรณีต้นต้นกรณีพิพาทดังที่กล่าวทางธุรการก็ได้

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนิน
กระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไข
ที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

มาตรา ๑๗ ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้นำมาใช้บังคับ ข้อบังคับที่ออกของประธานศาลฎีกาตามมาตรา ๖ วรรคสอง หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลอาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็น และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา ๑๘ ให้คู่ความฝ่ายที่ยื่นคำคู่ความ คำร้อง คำขอ คำแถลง และสรรพเอกสาร ต่พรฯ ๗ จัดทำสำเนายื่นต่อศาลในจำนวนที่เพียงพอต่อองค์คณะผู้พิพากษาและคู่ความฝ่ายอื่น เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ความในวรรคหนึ่งมิให้รวมเอกสารตามมาตรา ๒๕

มาตรา ๑๙ ในคดีคำมนุษย์ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญอันเป็นทรัพย์สินถึงทรัพย์สินหรือทรัพย์สินของผู้ใช้ให้ทรัพย์สินหรือทรัพย์สินหรือทรัพย์สินคนอื่นและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อคดีแต่บุคคลเหล่านั้นในการปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษผู้ผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดในคดีนั้นก็ได้

มาตรา ๒๐ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้คำมนุษย์ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาต้องหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้กระทำความผิดแล้วผู้กระทำความผิดหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ

ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ

มาตรา ๒๑ ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าเป็นกรณีหลบหนีในระหว่างคดีอาญาของศาล ไม่ควรคดีจะมีคำสั่งนำคดีหรือไม่มีคดีมาให้โจทก์รายนานผลคดีติดตมสืบค้นผู้หลบหนีในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร

ความผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราะเหตุที่คดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น

มีการสั่งไม่ฟ้อง ยกฟ้อง จำหน่ายคดี หรือถอนฟ้อง

ให้ผู้ซึ่งชี้ช่องจนนำไปสู่การจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิได้รับเงินรางวัลตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒
วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

มาตรา ๒๒ ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ~~มาตรา ๑๕๘~~ และในกรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๓ ในคดีที่มีการไต่สวนมูลฟ้อง ก่อนเริ่มไต่สวนมูลฟ้อง ถ้าจำเลยมาศาลให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าจำเลยไม่มี ก็ให้ศาลพิจารณาดังทนายความให้โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการไต่สวนมูลฟ้อง จำเลยอาจแถลงให้ศาลทราบถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอันสำคัญที่ศาลควรสั่งว่าคดีไม่มีมูล และจะระบุในคำแถลงถึงตัวบุคคล เอกสารหรือวัตถุที่จะสนับสนุนข้อเท็จจริงตามคำแถลงของจำเลยด้วยก็ได้ กรณีเช่นว่านี้ ศาลอาจเรียกบุคคล เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวมาเป็นพยานศาลเพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งคดีได้ตามที่เห็นสมควรโดยโจทก์และจำเลยอาจถามพยานศาลได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาล

คำสั่งของศาลที่ว่าคดีมีมูลให้แสดงเหตุผลอย่างชัดเจนประกอบด้วย

มาตรา ๒๔ ในชั้นพิจารณา ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดหรือคดีที่มีข้อหาความผิดซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตลอดชีวิตหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานหลักฐานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง

มาตรา ๒๕ ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าจำเลยให้การปฏิเสธ ให้โจทก์ส่ง รายงานและสำนวนการสอบสวนพร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ต่อศาลก่อนวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันสืบพยานในกรณีไม่มีการตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ทั้งนี้ สำเนาสำนวนการสอบสวนดังกล่าวอาจจัดทำในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา ๒๖ คู่ความทั้งสองฝ่ายอาจอ้างตนเอง บุคคลหรือหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ ตามที่ศาลเห็นสมควร และมีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐานและคัดสำเนาพยานหลักฐานของตนเอง หรือของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้

ในกรณีจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของบุคคล ให้ปกปิดชื่อและที่อยู่ของบุคคล หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวบุคคลได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๒๗ ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ให้ศาลนำ สวชนและสำนวนการสอบสวนของโจทก์มาเป็นแนวทางในการพิจารณา และอาจ ไต่สวนสืบพยานเพิ่มเติมเพื่อหาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๘ ในคดีไต่สวน ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลใดตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วรายงานให้ศาลทราบและจัดส่งพยานหลักฐานดังกล่าวต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

มาตรา ๒๙ ให้ศาลพิจารณาและ ไต่สวนสืบพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่า จะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจก้าวล่วงได้

มาตรา ๓๐ ในการ ไต่สวนสืบพยานบุคคล ไม่ว่าจะ เป็นพยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้างหรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้ศาลแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการ ไต่สวนสืบพยาน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล ให้ศาลมีอำนาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม แล้วจึง อนุญาตให้คู่ความถามพยานเพิ่มเติม โดยได้รับอนุญาตสดศาล

การถามพยานของคู่ความตามวรรคหนึ่งจะใช้คำถามนำก็ได้

หลังจากคู่ความถามพยานตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายใดถามพยานอีก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๓๑ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็นและพยานที่ศาลเรียกมาเอง รวมทั้งบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง มีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นตามระเบียบที่ ศ.บ.ศ.คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๒ ในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้ศาลเห็นสมควรหรือพิจารณาหรือสืบพยานไว้
 ระบุว่าให้พยานหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายหรือยกแก่กรณีในคดีนั้น ให้ศาลมี
 อำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผย
 ต่อหน้าจำเลย

เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจ
 พิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการพิจารณาและการสืบพยานได้เนื่องจากความเจ็บป่วย
 หรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ และยังไม่คัดค้าน เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับ
 อนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยาน

(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคล
 นั้นแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้

(๓) จำเลยได้มรณกรรมตัวต่ออยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออก
 หมายจับแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้

(๔) ในระหว่างพิพาทหรือสืบพยาน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยขอสงวนฟ้องพิพาท
 หรือขอสงวนฟ้องคดีอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตศาล
ในกรณีดังกล่าว เมื่อศาลพิจารณาคดีเสร็จสิ้นแล้ว ให้ศาลมีคำพิพากษาในคดีนั้นต่อไป

มาตรา ๓๓ เมื่อคู่ความร้องขอและมีเหตุอันสมควรศาลอาจอนุญาตให้คัดค้านการ
 พยานและรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลได้โดยกำหนดวิธีการและเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๔ เมื่อการไต่สวนสืบพยานหลักฐานเสร็จสิ้น คู่ความมีสิทธิแถลงปิดคดี
 ของตนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือภายในเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่จำเลยไม่อยู่หรือไม่มาฟัง
 คำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ศาลเลื่อนการอ่านไป และออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง
 เมื่อได้ออกหมายจับแล้วไม่ได้ตัวจำเลยมาศาลภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ให้ศาลอ่าน
 คำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว

หมวด ๓

อุทธรณ์

มาตรา ๓๖ ให้จัดตั้งแผนกคดีค้ำมนุษย์ขึ้นในศาลอุทธรณ์ โดยให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีค้ำมนุษย์ที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นและตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๗ ภคยไต่ขังคับแห่งทบัญญัติมาตรา ๓๕ การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีค้ำมนุษย์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ โดยยื่นต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง

เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์หรือเมื่อมีการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรีบส่งอุทธรณ์หรือคำร้องเช่นนั้นพร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์เพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยเร็ว

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ ให้เป็นหน้าที่ของจำเลยที่ จะต้องจะยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จากศาลให้ขยายระยะเวลาแสดงตน มิฉะนั้นให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์

มาตรา ๓๙ คดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต เมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษา ให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนและคำพิพากษาไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ตามมาตรา ๒๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๐ ในคดีที่พนักงานอัยการยื่นโจทก์ ทดทศลชั้นต้นไม่ได้พิพากษาลงโทษจำคุก และโจทก์ไม่ยื่นอุทธรณ์ ให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คดีนั้นได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่สิ้นสุดระยะเวลาตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง

ถ้ามีใครยื่นอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้เสียหายอยู่ในฐานะที่ยื่นโจทก์ร่วมในคดีนั้น แต่ถ้าไม่มีใครอุทธรณ์ ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นเป็นที่สิ้นสุดเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ ให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๔๒ การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์
ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณา
และการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

ฎีกา

มาตรา ๔๓ การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์
ให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๖ พร้อมกับคำฟ้องฎีกา
ต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านหรือ
ถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์แล้วให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้อง
พร้อมคำฟ้องฎีกาดังกล่าวไปยังศาลฎีกา และให้ศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยคำร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว
ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับกับการฎีกาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ททศตศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์
ไม่ได้พิพากษาลงโทษจำเลยและโจทก์ไม่ยื่นฎีกา ผู้เสียหายขอขยับคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้น
๔๓ ได้ครบในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่สิ้นสุดระยะเวลาประมวลมาตรา ๔๓ และตัวศาลฎีกาตั้งรับฎีกานั้น
ไว้พิชิตประมวลมาตรา ๔๖ ไว้ที่อัยการผู้เสียหายอยู่ในฐานะที่เป็นโจทก์ร่วมในคดีนั้น

มาตรา ๔๕ คำร้องตามมาตรา ๔๓ ให้พิจารณาและวินิจฉัยโดยองค์คณะ
ผู้พิพากษาที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกาคนหนึ่งและผู้พิพากษา
ในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาอีกอย่างน้อยสามคน
การวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้บังคับตามความเห็น
ของฝ่ายที่เห็นควรรับฎีกา

มาตรา ๔๖ ให้ศาลฎีกามีอำนาจรับฎีกาตามมาตรา ๔๓ ไว้พิจารณาได้ เมื่อเห็นว่า
ปัญหาตามฎีกานั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย

ปัญหาสำคัญตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ

(๒) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ได้วินิจฉัย

ข้อกฎหมายที่สำคัญขัดกันหรือขัดกับแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกา

(๓) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมาย
ที่สำคัญซึ่งยังไม่มีแนวคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกามาก่อน

(๔) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์ขัดกับคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดของศาลอื่น

(๕) เพื่อเป็นการพัฒนาการตีความกฎหมาย

(๖) เมื่อจำเลยต้องคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์ให้ประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

(๖/๑) เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วอาจมีผลเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์

(๗) เมื่ออัยการสูงสุดสงสัยหรือขอรับรองในคำฟ้องฎีกาของพนักงานอัยการส่วนที่มีเหตุอันควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย

(๘) ปัญหาสำคัญอื่นตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาไว้พิจารณา ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์เป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งอัยการสูงสุดได้มอบหมายลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาของพนักงานอัยการว่ามีเหตุอันควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย ให้ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญและให้ศาลฎีการับฎีกา

มาตรา ๔๗ หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้อง การพิจารณาวินิจฉัยและระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๔๓ การตรวจรับฎีกา การแก้ฎีกา การพิจารณา และการพิพากษาคดีให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๔๘ การพิจารณาและการพิพากษาคดีของศาลฎีกา ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่ อัยการสูงสุด พนักงานอัยการและอัยการซึ่งอัยการสูงสุดได้มอบหมายลงลายมือชื่อในศาลฎีกา โดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๙ บรรดาคดีค้ามนุษย์ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลใดในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลซึ่งคดีนั้นค้างพิจารณาอยู่คงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้นำกฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด

.....
.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ....

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๐ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๖ วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๗ วันศุกร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙

*****

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสมโภช มูลจันทร์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการ

นางปิยมาภรณ์ ทองปุย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นายทวี จันทจิราภา

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นายประสิทธิ์ อนุกุลวิทยา

นิติกรชำนาญการ

นางธนีสร ยอดอินทร์

นิติกรชำนาญการ

นายคำพร ชูระเจน

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวสาธินี ชำนาญเสื่อ

วิทยากรชำนาญการ

นายวุฒิ เกษมทรัพย์

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวลักษณะนรี ไชยเดช

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวเพลินพิศ เพชรภาค

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวลดาวัลย์ ธรรมสาร

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางพิมพ์วรรณ อนุกุล

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

นายภัทรินทร์ พนมชัยวัฒน์

ในการประชุมกรรมการ

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวอมรรัตน์ อินนุมาต

นิติกรปฏิบัติการ

นายอุดร พันธมิตร

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวภรณ์ธิดา คำศรี

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๗

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๓, ๐ ๒๔๗๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๔๗๑ ๙๔๗๕